

Váza - I. Miksa császár diadalmenetének ábrázolásával

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	21946
Alkotó:	Kaldeway, Kelemen (? - 1890) / dekortervező
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1882 - 1883
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	talpán masszába nyomva: 841; bekarcolva: 24; máz alatt kékkel bélyegezve: Zsolnay Pécs-öttornyos jegy TJM; gyári papírcímkén: F II. D 300 700 F 841 1/2 D SS 63 (a fazonszám jelzést kivéve feloldatlan)
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	korongozott; színes mázakkal festett
Méretetek:	magasság: 22,8 cm talpátmérő: 9,4 cm szájátmérő: 8,4 cm

Kerek, alacsony talp, tojásdad vázatest, vállrészén sima, álló, kifelé dőlő szájpereem. Díszítése igen bonyolult. A rózsaszínes kínai porcelánmáz véletlenszerű, felhőszerű foltokban érvényesülő szépsége már önmagában újdonság volt Európában. A végletekig fejlesztett magastüű máztechnika (gyári nevén *Scharffeuer Email*) tette lehetővé a felületre festett reneszánszkori lovas-felvonulás aprólékos rajzolatát, árnyalt festését. Előképe az I. Miksa császár diadalmenetét ábrázoló, 1526-ban készült fametszet-sorozat (ld.: [itt](#) Alwin Schultz: *Der Weisskunig. Nach den Dictaten und eigenhändigen Aufzeichnungen Kaiser Maximilians I.* In: Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses. Bd. 6. Wien 1888).

A festett, körbefutó színes kép egy, illetve két, párban lovagló páncélos vitézt ábrázol, teljes díszben, koszorúzott lovakkal, címeres zászlókkal a háttérben városfal, bástyák. A szájpereemen 14 címerpajzs.

A váza tervrajza azonosítható: a gyári II. Decorkönyv 909. sz. rajzával. A váza faconszáma a váza talpán benyomott jelzés ellenére nem 841, hanem a 869 számmal azonosítható a gyári II. Faconkönyvben. Zsolnay Teréz füzetében a vonatkozó dátum: 1882. X. hó. Kaldeway Kelemen egy jelzett színes tervrajzán hasonló rajz, két lovaggal. (Pécs, JPM, ltsz. A. 61.452.33.).

Analóg díszítésű tál: JPM, ltsz. 51.1156. Decorszám: 9081/2). Az ábrázolás történelmi hitelessége, a technika különlegessége és a kivitelezés bravúrossága halmozottan fokozza a tárgy értékét.[fa](#)

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Steinert Ágota: *Hungarian Ceramics from the Zsolnay Manufactory, 1853-2001*. Yale University Press, New Haven és London, 2002. - Nr. 49.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 249. (Csenkey Éva)
- Szerk.: Csenkey Éva: *Zsolnay - Keramik. Historisme, Art Nouveau, Art Deco*. Museum voor Sierkunst, Gent, 1987. - Nr. 57.

